

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

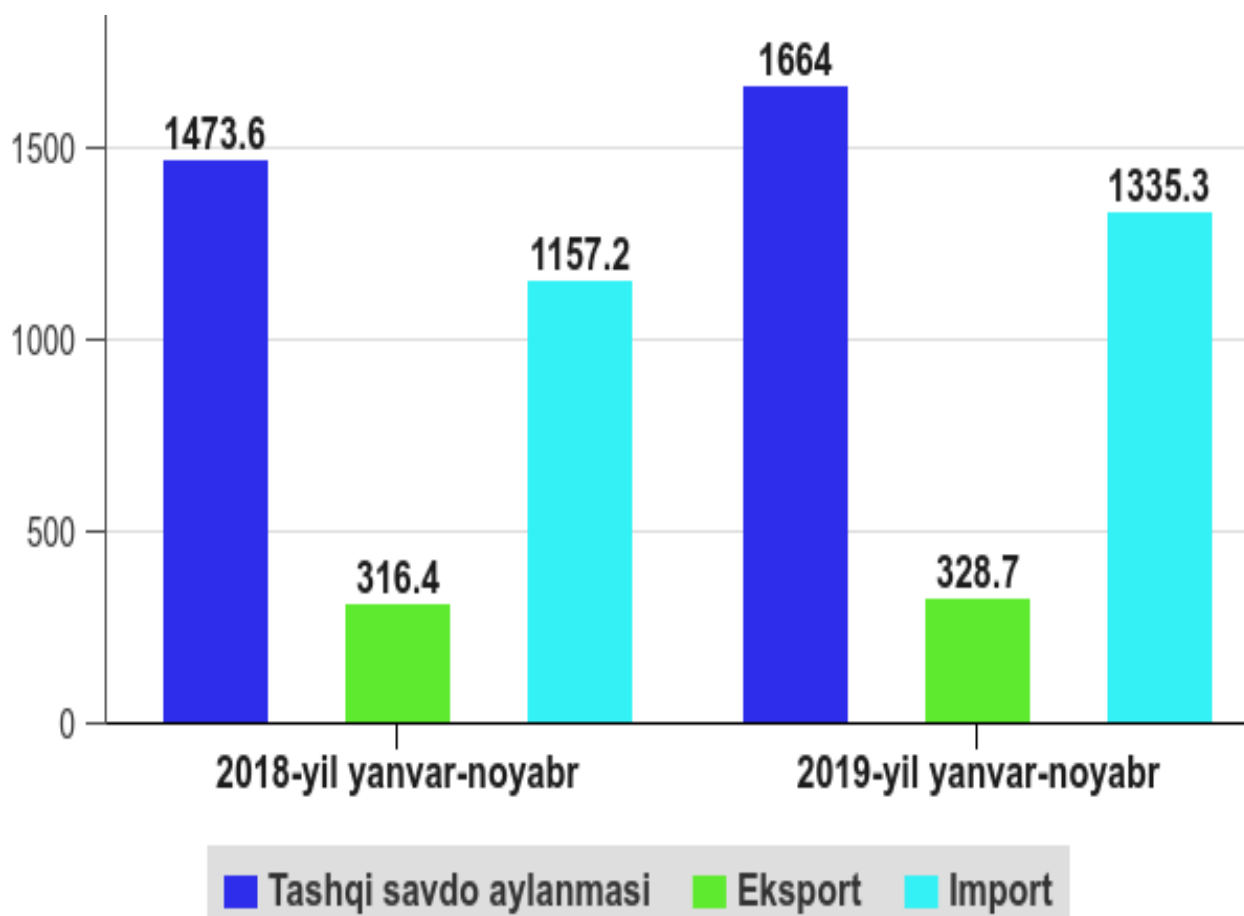
(2019-yil yanvar-noyabr*)

Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o`shishiga xizmat qilmoqda. Xususan, viloyatning eksport salohiyatini oshirish bo`yicha qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko`proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo`ladilar.

Ushbu yo`nalishda amalga oshirilgan islohotlar natijasida 2019 yilning yanvar-noyabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi hajmi 1 664,0 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o`tgan yilning mos davriga nisbatan 12,9 % ga oshgan. Ushbu ko`rsatkichdan eksport hajmi 328,8 mln. AQSh dollariga (o`shish sur`ati – 3,9 %) va import hajmi esa 1 335,3 mln. AQSh dollariga (o`shish sur`ati – 15,4 %) yetdi. Hisobot davrida -1 006,5 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo aylanmasi qayd etildi.

Navoiy viloyatning tashqi savdo aylanmasi

(mln. AQSh dollari)

* dastlabki ma`lumot

**2019-yil yanvar-noyabr oylarida hududlar bo'yicha
tashqi savdo aylanmasi hajmi**

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi mln. AQSH dollar	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, %
Navoiy viloyati	1 664,0	112,9
Navoiy sh.	762,4	109,7
Zarafshon sh.	10,5	187,8
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	147,4	119,9
Konimex	2,9	13,4
Qiziltepa	37,0	147,4
Navbahor	25,5	132,2
Nurota	12,1	31,8
Tomdi	1,0	80,5
Uchquduq	3,4	2,3 b.
Xatirchi	37,5	3,6 b.
Bo'linmaydigan hajm	624,5	-

2019-yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasi 1 664,0 mln. AQSh dollarini o'tgan yilning shu davriga nisbatan 112,9 foizni tashkil qilmoqda.

2019-yil yanvar - noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasi

	Mln. AQSH dollari	2018-yilga nisbatan % hisobida	Yakunga nisbatan % hisobida
Tashqi savdo aylanmasi	1 664,0	112,9	100,0
Mdh davlatlari	360,3	92,0	21,7
Boshqa davlatlar	1 303,7	120,5	78,3

Viloyatda 74 dan ortiq mamlakatlar bilan tashqi savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. Tashqi savdo aylanmasining dunyo davlatlari qatoriga nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (15,7 %), Rossiya Federatsiyasida (10,9 %), Germaniyada (10,3 %), Fransiyada (9,3 %), Yaponiyada (9,0 %), Turkiyada (6,0 %), Koreya Respublikasida (5,7 %), Italiyada (5,5 %), Belarus (4,7 %) va Qozog`istonda (3,9 %) qayd etilgan.

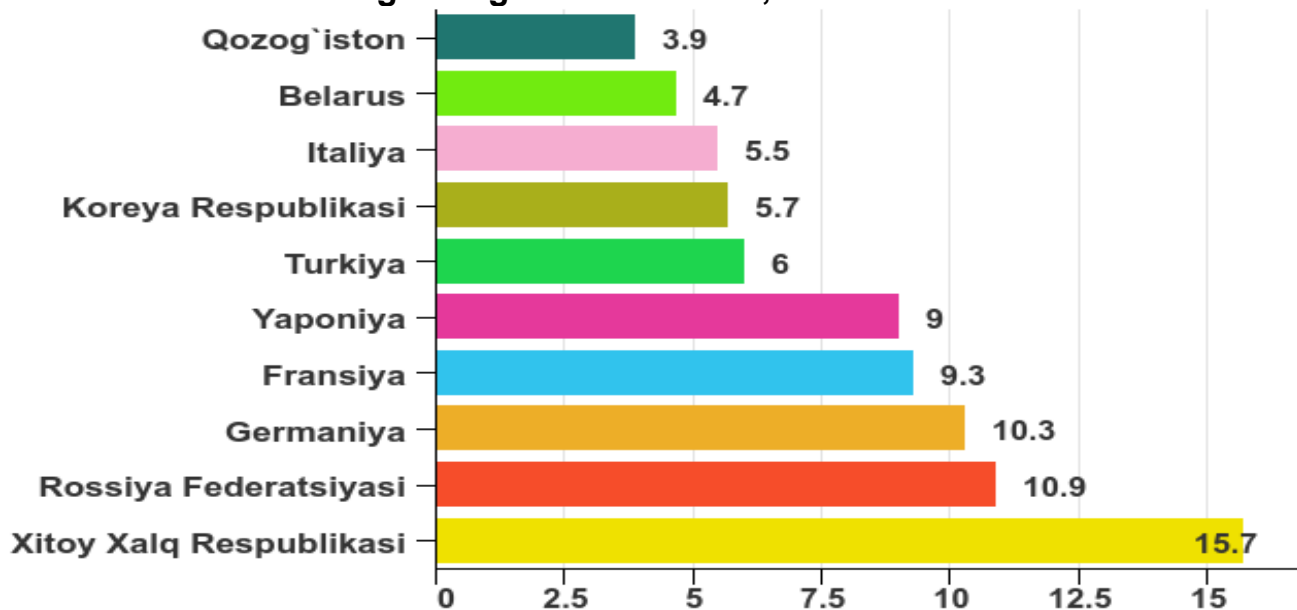
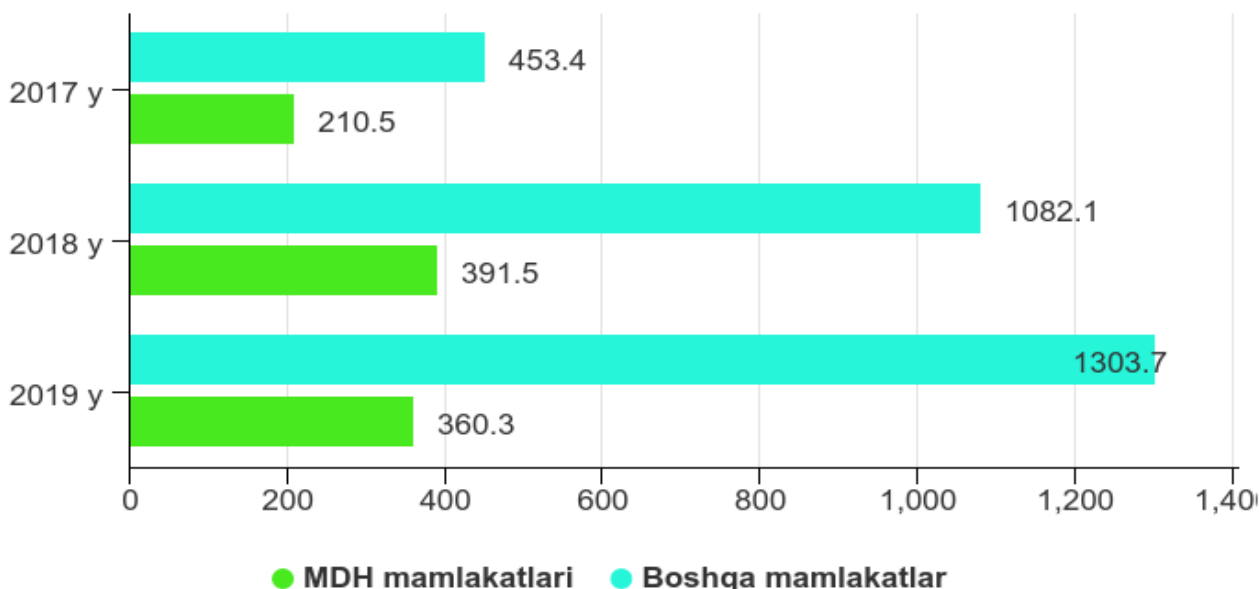
Navoiy viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng

yuqori bo'lgan davlatlar

(2019-yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi %)

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, %
Xitoy Xalq Respublikasi	260,9	62,1	198,8	15,7
Rossiya Federatsiyasi	181,0	36,5	144,5	10,9
Germaniya	171,1	0,6	170,5	10,3
Fransiya	155,5	153,5	2,0	9,3
Yaponiya	150,0	7,1	142,9	9,0
Turkiya	99,2	18,8	80,4	6,0
Koreya Respublikasi	94,9	0,1	94,8	5,7
Italiya	91,9	-	91,9	5,5
Belarus	78,2	0,4	77,8	4,7
Qozog`iston	65,7	7,0	58,7	3,9

2019-yil yanvar-noyabr oylari yakunlariga ko`ra MDH mamlakatlari bilan savdo hajmi 360,3 mln. AQSh dollarini tashkil qildi va viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 21,7 % ga yetdi.

Jami tashqi savdo hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar, foizda

Viloyatning tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi (mln. AQSh dollari)

Boshqa xorijiy davlatlarning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 78,3 % ga yetib (1 303,7 mln. AQSh dollari) o'tgan yilning mos davridagi tashqi savdo aylanmasiga nisbatan 120,5 % ga oshgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan ikki davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Fransiya (151,5 mln. AQSh dollari) va Qirgiziston (18,1 mln. AQSh dollari). Qolgan 18 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Navoiy viloyatining ayrim hamkor
davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Xitoy Xalq Respublikasi	125,0	361,0	260,9
eksport	55,4	46,8	62,1
import	69,6	314,2	198,8
saldo	-14,2	-267,4	-136,7
Rossiya Federatsiyasi	128,1	138,2	181,0
eksport	36,0	29,1	36,5
import	92,1	109,1	144,5
saldo	-56,1	-80,0	-108,0
Germaniya	18,8	40,9	171,1
eksport	-	0,5	0,6
import	18,8	40,4	170,5
saldo	-18,8	-40,0	-169,9
Fransiya	117,8	150,8	155,5
eksport	113,4	148,3	153,5
import	4,4	2,5	2,0
saldo	-109,0	145,8	151,5
Yaponiya	16,5	177,9	150,0
eksport	-	0,5	7,1
import	16,5	177,4	142,9
saldo	-16,5	-176,9	-135,8
Turkiya	31,9	100,0	99,2
eksport	20,9	9,6	18,8
import	11,0	90,4	80,4
saldo	9,9	-80,8	-61,6
Koreya Respublikasi	17,8	62,9	94,9

Davlat nomi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
eksport	1,7	0,9	0,1
import	16,1	62,0	94,8
saldo	-14,4	-61,1	-94,7
Italiya	2,4	10,2	91,9
eksport	-	-	-
import	2,4	10,2	91,9
saldo	-2,4	-10,2	-91,9
Belarus	23,0	168,9	78,2
eksport	0,2	0,5	0,4
import	22,8	168,4	77,8
saldo	-22,6	-167,9	-77,4
Qozog`iston	38,9	60,8	65,7
eksport	18,2	42,7	7,0
import	20,7	18,2	58,7
Saldo	-2,5	24,5	-51,7
AQSh	24,2	43,7	53,2
eksport	-	0,1	0,1
import	24,2	43,6	53,1
saldo	-24,2	-43,5	-53,0
Ispaniya	3,6	19,6	42,2
eksport	-	-	-
import	3,6	19,6	42,2
saldo	-3,6	-19,6	-42,2
Hindiston	1,3	7,5	31,3
eksport	0,1	0,1	0,2
import	1,2	7,4	31,1
saldo	-1,1	-7,3	-30,9
Chexiya Respublikasi	1,2	6,7	28,0

Davlat nomi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
eksport	0,4	-	1,5
import	0,8	6,7	26,5
saldo	-0,4	-6,7	-25,0
Qirgiziston	4,4	9,2	18,8
eksport	0,8	8,2	18,5
import	3,5	1,0	0,3
saldo	-2,7	7,2	18,2
Saudiya Arabistoni	-	0,1	16,6
eksport	-	0,1	-
import	-	-	16,6
saldo	-	0,1	-16,6
Litva	43,1	16,6	13,1
eksport	-	2,0	3,7
import	43,1	14,6	9,4
saldo	-43,1	-12,6	-5,7
Turkmaniston	1,9	5,6	11,9
eksport	1,3	3,4	3,5
import	0,6	2,2	8,4
saldo	0,7	1,2	-4,9
Janubiy Afrika	0,5	0,1	9,8
eksport	-	-	-
import	0,5	0,1	9,8
saldo	-0,5	-0,1	-9,8
Misr	-	0,1	9,3
eksport	-	0,1	-
import	-	-	9,3
saldo	-	0,1	-9,3

TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI
2019-yil yanvar-noyabr oylarida hududlar bo'yicha eksport hajmi

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi ming AQSH dollar	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, %
Navoiy viloyati	328 764,1	103,9
Navoiy sh.	233 144,0	100,3
Zarafshon sh.	1 267,1	116,9
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	24 068,1	152,5
Konimex	1 443,3	49,2
Qiziltepa	20 723,5	2,6 b.
Navbahor	18 333,7	181,7
Nurota	3 379,6	9,4
Tomdi	368,2	84,0
Uchquduq	1 039,4	4,0 b.
Xatirchi	11 122,8	2,0 b.
Bo'linmaydigan hajm	13 874,3	-

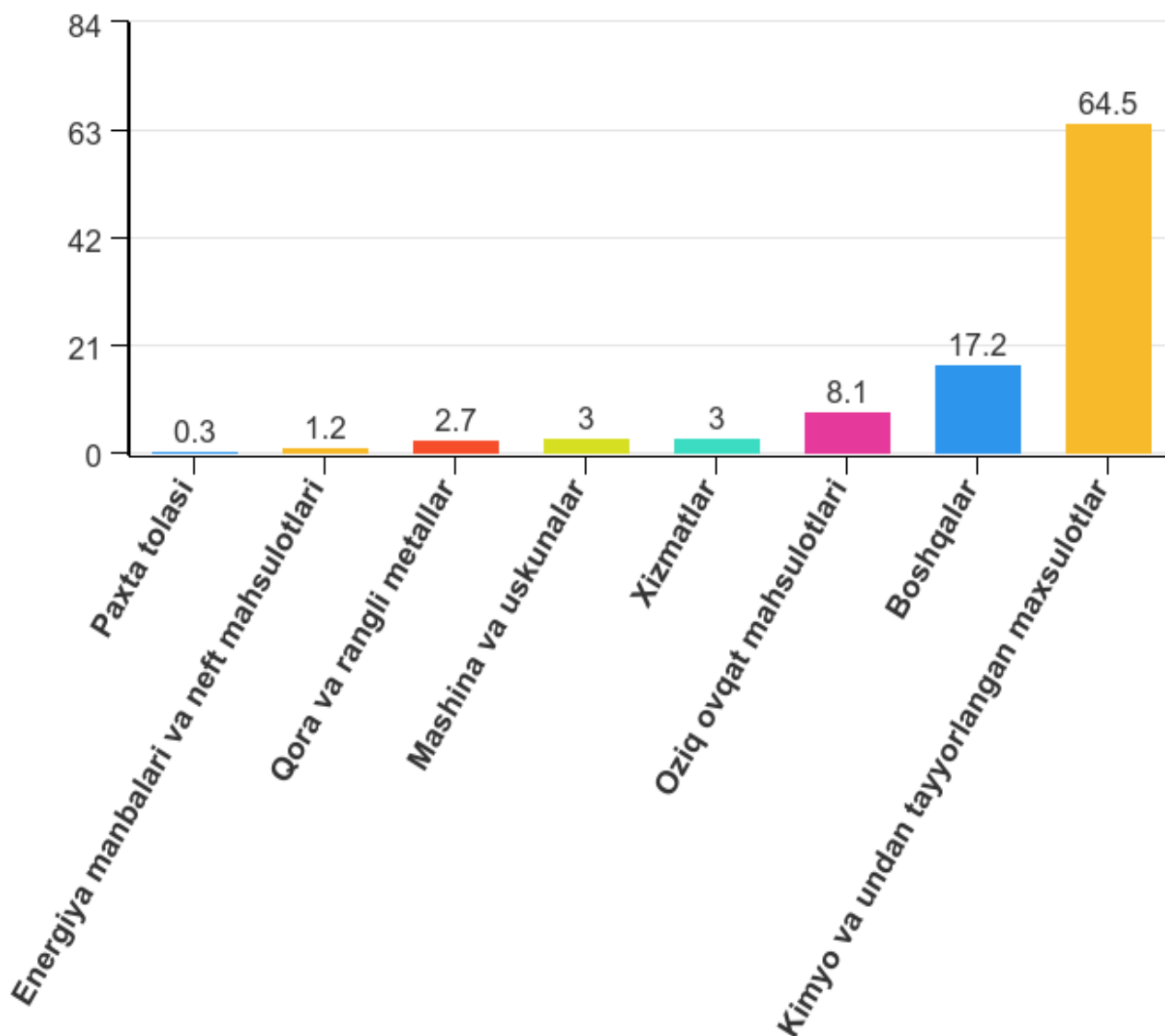
2019-yil yanvar-noyabr oylarida eksport 328,8 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 103,9 foiz kuzatildi.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida eksport hajmi

	Mln. AQSH dollari	2018-yilga nisbatan % hisobida	Yakunga nisbatan % hisobida
Eksport hajmi	328,8	103,9	100,0
Mdh davlatlari	69,2	80,5	21,0
Boshqa davlatlar	259,6	112,6	79,0

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o`shishiga ko`maklashadi va bu o`z navbatida ma`lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan korxonalar va tashkilotlar soni 48 tani tashkil etdi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi, foizda

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug`ullanuvchi xo`jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 328,8 mln. AQSh dollarini tashkil etdi (o`tgan yilning shu davriga nisbatan o`shish sur`ati 3,9 % ga teng). Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyo mahsulotlari va buyumlari (64,5 %), oziq- ovqat mahsulotlari (8,1 %), Mashina va asbob- uskunalar hamda ularning qismlari (3,0 %) hissasiga tog`ri kelmoqda.

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bo`yicha eksport tarkibi

(2019-yil yanvar-noyabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	328,8	103,9	100,0	69,2	80,5	100,0	259,6	112,6	100,0
Paxta tolasi	1,0	38,5	0,3	-	-	-	1,0	38,5	0,4
Oziq-ovqat mahsulotlari	26,5	40,3	8,1	18,7	38,0	27,0	7,9	46,8	3,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	212,1	108,4	64,5	1,9	122,3	2,7	210,2	108,3	81,0
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	3,9	36,5 b.	1,2	0,7	-	1,1	3,2	29,6 b.	1,2
Qora va rangli metallar	8,8	155,0	2,7	4,2	2,9 b.	6,1	4,6	108,8	1,8
Mashina va asbob – uskunalari	9,9	3,6 b.	3,0	0,1	64,4	0,2	9,8	3,8 b.	3,8
Xizmatlar	9,9	138,3	3,0	1,9	73,0	2,7	8,1	174,2	3,1
Boshqalar	56,5	154,7	17,2	41,6	134,1	60,2	14,9	2,7 b.	5,7

2019-yilning yanvar-noyabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko`rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida o`tgan yilning shu davriga nisbatan sezilarli o`zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta`kidlash joizki, o`tgan yilning mos davriga nisbatan, paxta tolasi va oziq-ovqat mahsulotlarida tovar va xizmatlar eksport tarkibida pasayish kuzatildi.

Eksport tarkibi dinamikasi

(yanvar-noyabr, %)

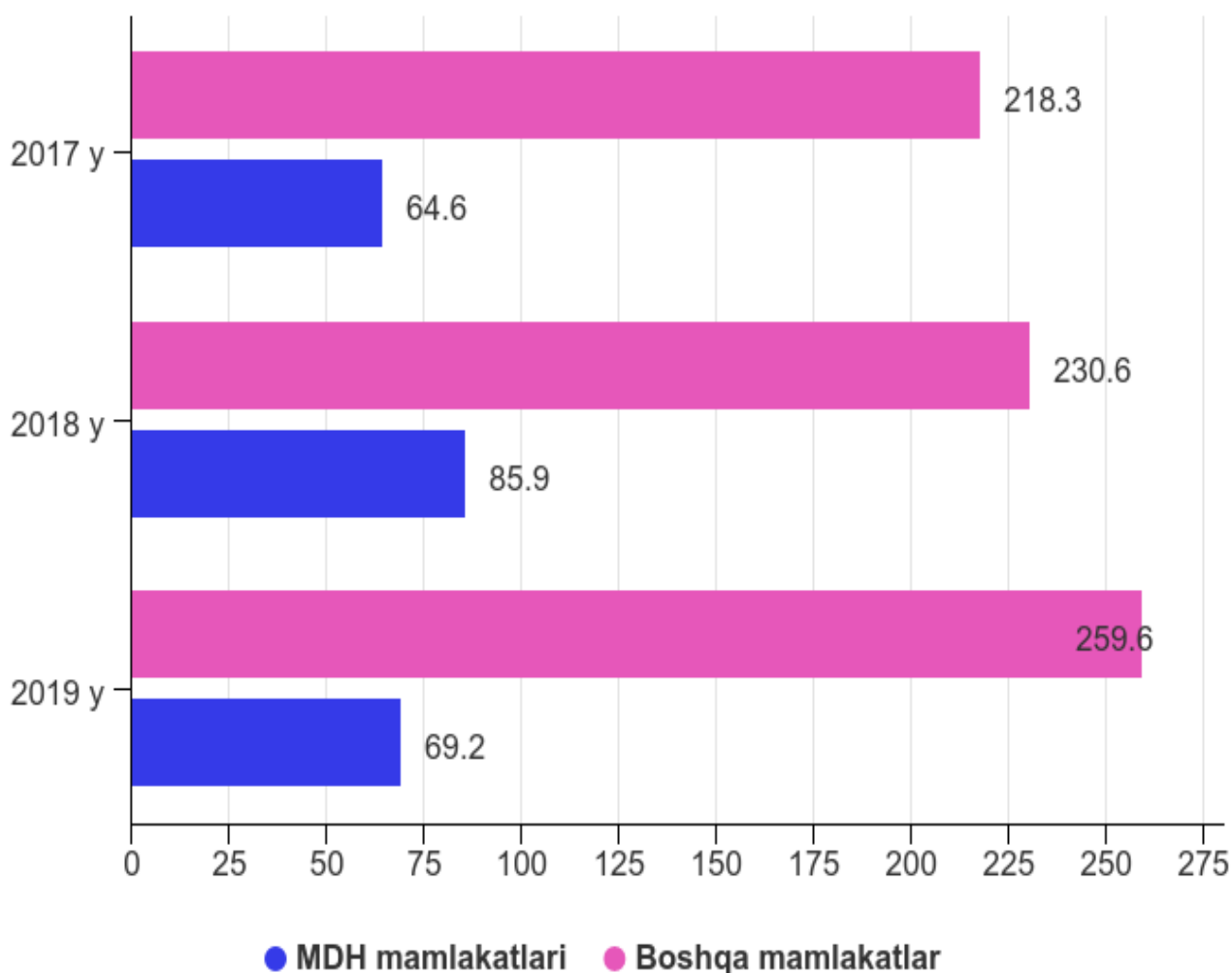
Tarkibi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Jami	100,0	100,0	100,0
Paxta tolasi	3,4	0,9	0,3
Oziq-ovqat mahsulotlari	7,4	20,8	8,1
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	65,0	61,8	64,5
Energiya manbalari va nef mahsulotlari	0,02	0,03	1,2
Qora va rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar	2,5	1,8	2,7
Mashina va asbob- uskunalar hamda ularning qismlari	0,6	0,9	3,0
Xizmatlar	0,8	2,3	3,0
Boshqalar	20,3	11,5	17,2

So`nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida diversifikatsiya kuzatildi. Jumladan, mashina va asbob - uskunalari ulushi 2,4 foiz punktga oshib, 3,0 % ni, xizmatlar 2,2 %, energiya manbalari va neft mahsulotlari 1,1 %, oziq-ovqat mahsulotlari 0,7 % va qora va rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar 0,2 % punktga oshdi.

So`nggi uch yil ichida boshqa xorijiy mamlakatlarga eksport hajmi oshdi, ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 2017 yildagi 77,2 % dan 2019 yilda 79,0 % gacha ortdi. Mos ravishda, MDH mamlakatlarning umumiy eksportdagi ulushi 21,0 % tashkil etdi.

MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar eksporti hajmlari dinamikasi

(2019-yil yanvar-noyabr, mln. AQSh dollar)

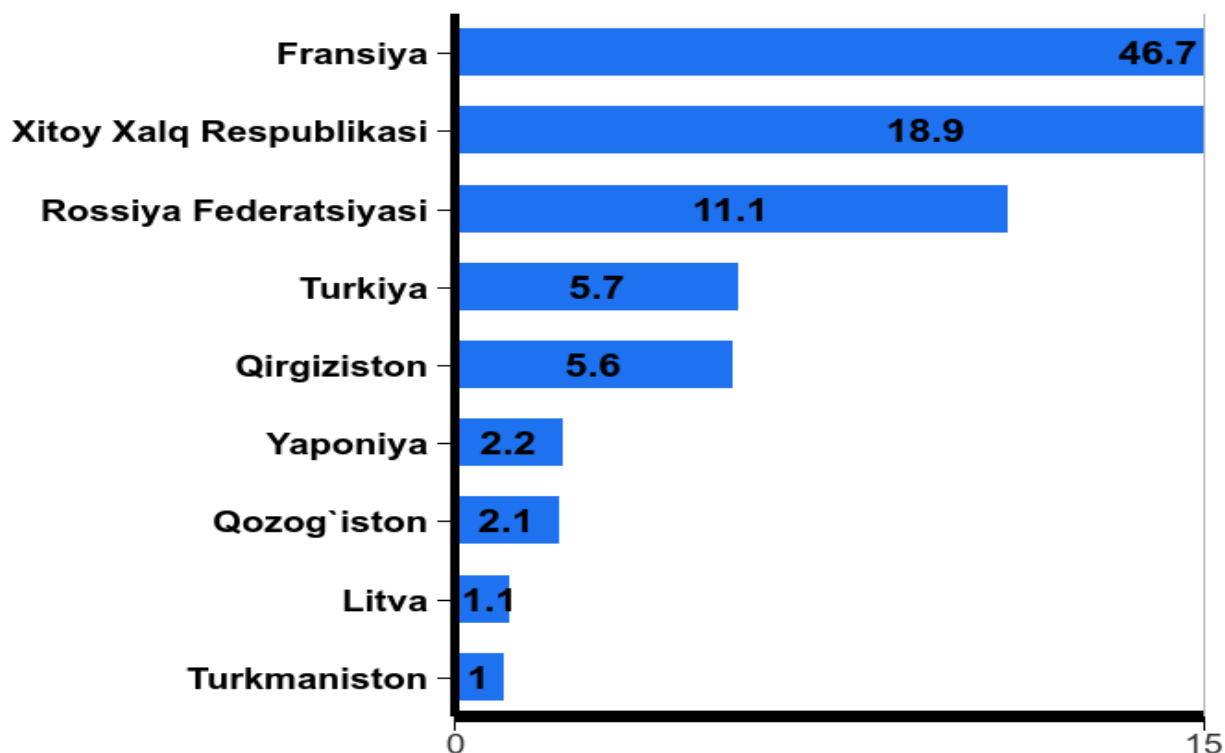

Tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Fransiya (eksport umumiy hajmining 46,7 %), Xitoy Xalq Respublikasi (18,9 %), Rossiya Federatsiyasi (11,1 %), Turkiya (5,7 %), Qirg`iziston (5,6 %), davlatlari bo`lib ularning jami eksportdagi ulushi 88 foizdan yuqorini tashkil etmoqda.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida viloyatning eksport aylanmasida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar
(mln. AQSH dollari)

Davlatlar nomi	Eksport aylanmasi	Eksport aylanmasidagi ulushi, %
Fransiya	153,5	46,7
Xitoy Xalq Respublikasi	62,1	18,9
Rossiya Federatsiyasi	36,4	11,1
Turkiya	18,8	5,7
Qirgiziston	18,5	5,6
Yaponiya	7,1	2,2
Qozog`iston	7,0	2,1
Litva	3,7	1,1
Turkmaniston	3,5	1,0

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(2019-yil yanvar-noyabr)

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 48 davlatga etdi.

**Viloyatda asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirilgan
eksport hajmi va o'sish sur'atlari**
(yanvar-noyabr)

Davlat nomi	Mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, %	O'ri
	2018 y.	2019 y.		
Fransiya	148,3	153,5	103,5	1
Xitoy Xalq Respublikasi	46,8	62,1	132,7	2
Rossiya Federatsiyasi	29,1	36,4	125,1	3
Turkiya	9,6	18,8	195,8	4
Qirg'iziston	8,2	18,5	2,3 b.	5
Yaponiya	0,5	7,1	14,2 b.	6
Qozog'iston	42,7	7,0	16,4	7
Litva	2,0	3,7	185,0	8
Turkmaniston	3,4	3,5	102,9	9
Eron	3,6	2,3	63,9	10
Ukraina	1,5	1,6	106,7	11
Chexiya Respublikasi	-	1,5	-	12
Afg'oniston	9,1	1,4	15,4	13
Tojikiston	0,4	1,3	3,2 b.	14
Pokiston	0,4	0,9	2,2 b.	15
Birlashgan Arab Amirliklari	4,6	0,7	15,2	16
Singapur	0,5	0,6	120,0	17
Germaniya	0,5	0,6	120,0	18
Kanada	0,3	0,5	166,7	19
Iroq	0,9	0,5	55,6	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar, boshqalar hamda xizmatlari kiradi.

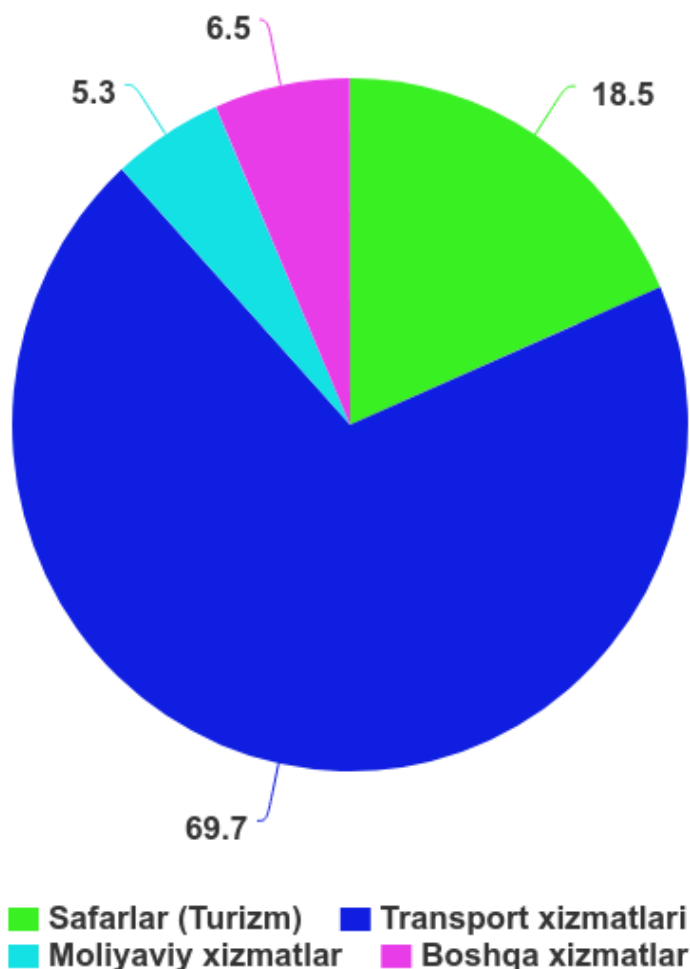
Viloyatning ayrim davlatlar bilan eksport tarkibi

(yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

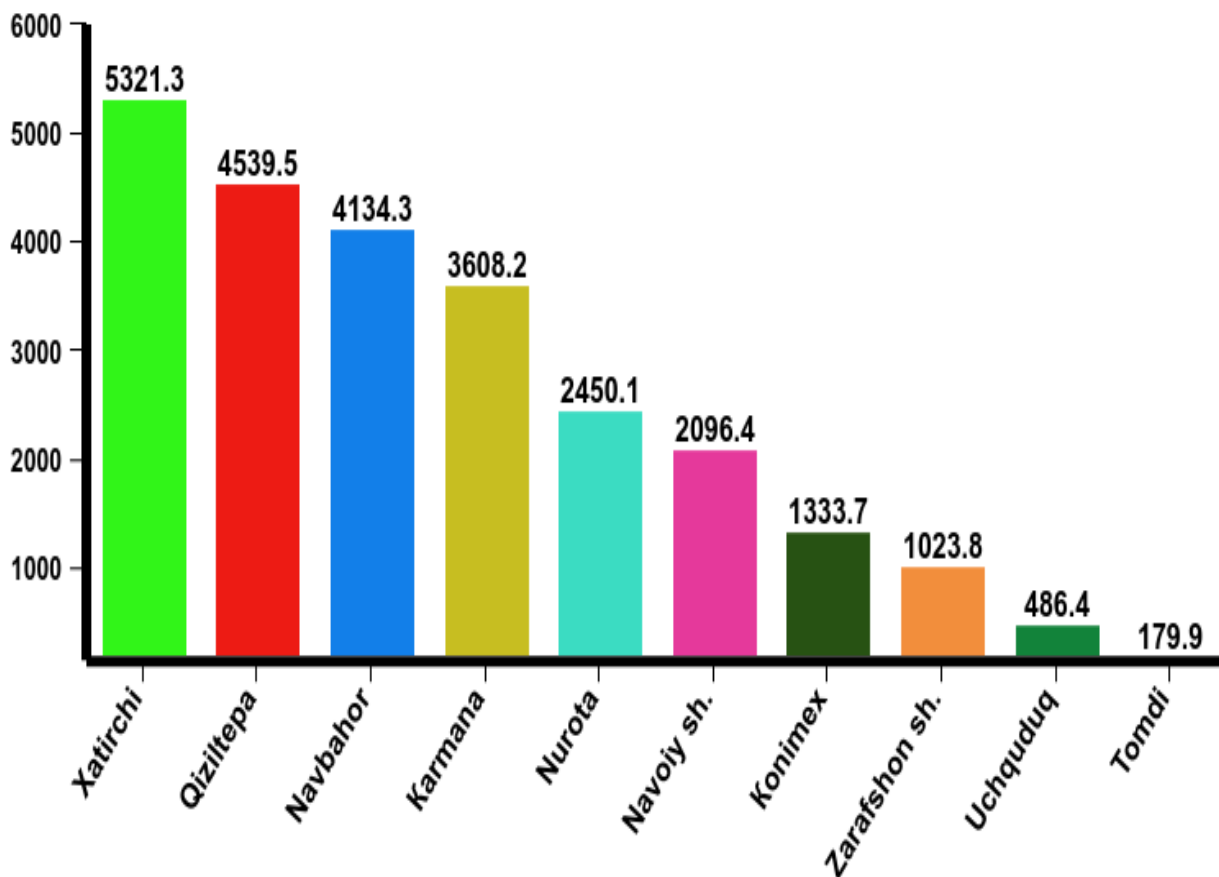
	Fransiya		Xitoy		Rossiya		Turkiya	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Jami eksport	148,3	153,5	46,8	62,1	29,1	36,4	9,6	18,8
paxta tolasi	-	-	-	-	-	-	-	-
oziq-ovqat mahsulotlari	-	0,02	2,1	1,4	0,9	0,7	1,4	1,1
kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar	148,3	153,5	43,3	56,4	1,1	0,2	-	-
energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	0,1	0,3	-	0,7	-	2,9
qora va rangli metallar	-	-	-	-	-	0,3	1,9	0,1
mashina va asbob-uskunalar	-	-	0,3	0,5	-	-	1,9	-
xizmatlar	-	-	-	0,03	2,5	1,8	1,9	4,1
boshqalar	-	-	1,0	3,5	24,6	32,7	2,5	10,6

2019-yilning yanvar-noyabr oylarida xizmatlar eksporti hajmi 9,9 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 3,0 % ini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 38,3 % ga o'sganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport va turizm xizmatlari hissasiga to'g'ri keladi.

Xizmatlar eksporti tarkibi
(2019 yil yanvar-noyabr, ulushi %)

2019-yilning yanvar-noyabr oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksportining hajmi 25,2 mln AQSH dollarini tashkil qildi, yoki o'tgan yilning shu davriga nisbatan 42,3 foizni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 7,7 foizni tashkil etmoqda. Shundan eng ko'pi Xatirchi tumani 5321,3 ming AQSH dollarini, Qiziltepa tumani 4539,5 ming AQSH dollarini, Navbahor tumani 4134,3 ming AQSH dollarini, Karmana tumani 3608,2 ming AQSH dollarini tashkil etmoqda.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksporti
(ming AQSH dollar)

Viloyatimizda yetishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport geografiyasi
(yanvar-noyabr)

Davlat nomi	2018-yil			2019-yil		
	tonna	ming AQSh dollari	ulushi *, %	tonna	ming AQSh dollari	ulushi *, %
Qirg'iziston	3668,5	7438,5	12,5	4963,4	13107,3	52,1
Qozog'iston	49406,4	39878,5	67,0	9936,9	3797,1	15,1

Xitoy Xalq Respublikasi	2378,6	2040,7	3,4	1584,1	1344,3	5,3
Eron	729,9	575,9	1,0	1039,0	1043,6	4,1
Turkiya	1809,3	1329,7	2,2	2293,1	986,9	3,9
Pokiston	398,3	362,5	0,6	391,1	757,9	3,0
Rossiya Federatsiyasi	1169,4	850,9	1,4	1333,4	724,4	2,9
Afg`oniston	3440,6	2993,6	5,0	485,0	707,7	2,8
Iroq	1029,6	827,0	1,4	906,5	536,4	2,1
Suriya	-	-	-	3205,9	525,8	2,0
Belarus	386,0	240,7	0,4	921,8	386,6	1,5
Hindiston	48,0	29,3	0,05	335,7	241,9	1,0
BAA	885,2	844,9	1,4	218,1	239,8	0,9
Gruziya	130,9	57,6	0,1	300,4	193,3	0,8
Moldava Respublikasi	-	-	-	182,5	138,1	0,5
Estoniya	-	-	-	537,2	137,9	0,4
Boshqa mamlakatlar	2649,0	2051,0	3,5	829,3	304,5	1,6

*- qiymat ifodasidan

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI
2019-yil yanvar-noyabr oylarida hududlar bo'yicha import hajmi

Tuman va shahar nomi	Import hajmi mln. AQSH dollar	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, %
Navoiy viloyati	1 335,3	115,4
Navoiy sh.	529,3	114,5
Zarafshon sh.	9,2	2,0 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	123,3	115,1
Konimex	1,4	7,7
Qiziltepa	16,3	94,9
Navbahor	7,2	78,1
Nurota	8,7	4,3 b.
Tomdi	0,6	78,5
Uchquduq	2,4	196,6
Xatirchi	26,4	5,3 b.
Bo'linmaydigan hajm	610,6	-

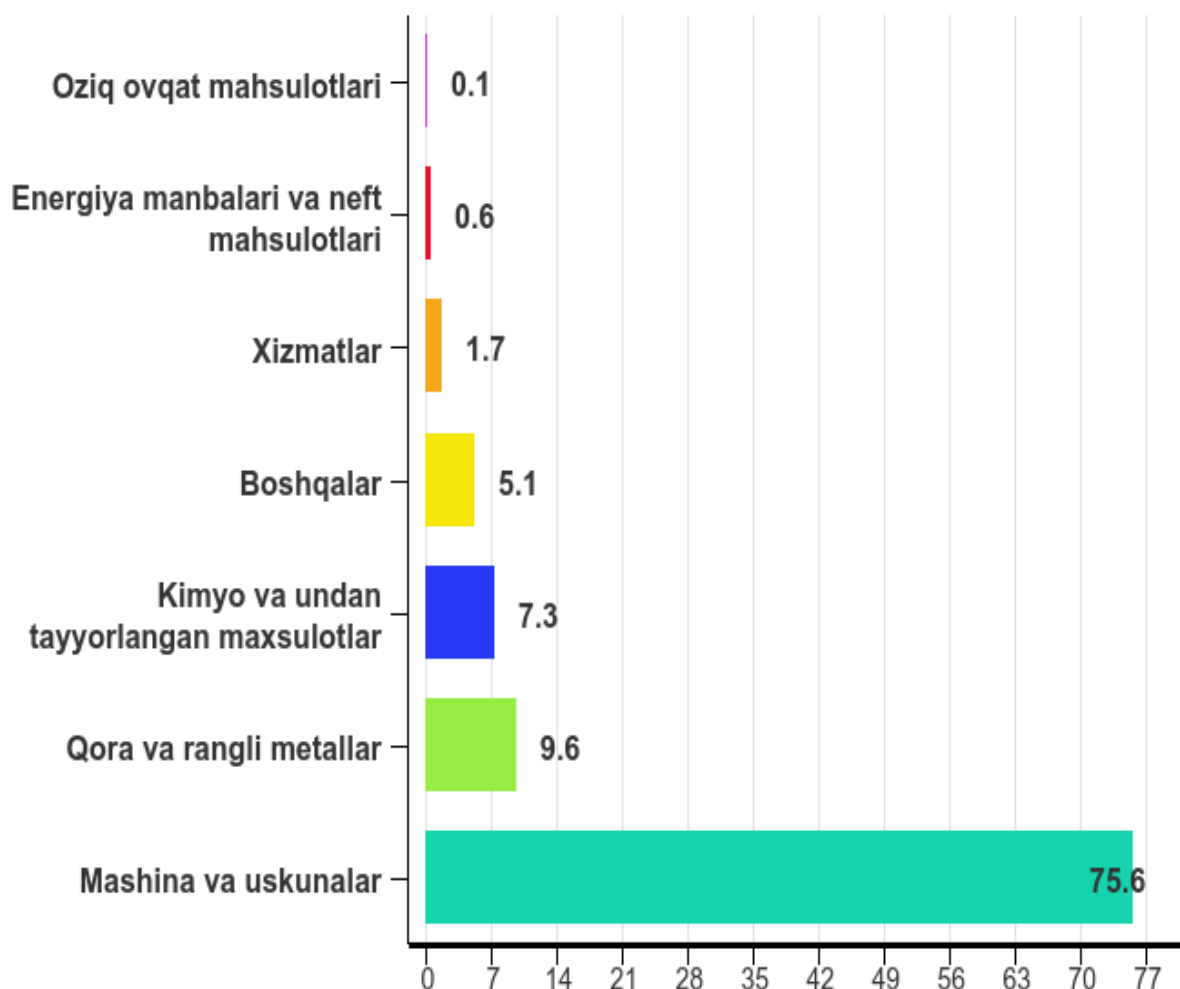
2019-yil yanvar-noyabr oylarida import 1 335,3 mln. AQSh dollarini, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 115,4 foizni tashkil qilmoqda.

2019-yil yanvar-noyabr oylarida import hajmi

	Mln. AQSh dollari	2018-yilga nisbatan % hisobida	Yakunga nisbatan % hisobida
Import hajmi	1 335,3	115,4	100,0
MDH davlatlari	291,1	95,3	21,8
Boshqa davlatlar	1044,2	122,6	78,2

Joriy yilning yanvar-noyabr oylarida import hajmi 1 335,3 mln. AQSh dollariga (o`shish sur`ati 15,4 %) teng bo`ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (75,6 %), qora va rangli metallar va buyumlar (9,6 %) hamda kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (7,3 %) hisobiga to`g`ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi, foizda

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-noyabr oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, 1 312,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 22,7 mln. AQSh dollarga yetgan.

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan import tarkibi
 (2019 yil yanvar-noyabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	1 335,3	115,4	100,0	291,1	95,3	100,0	1044,2	122,6	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	1,3	69,9	0,1	0,8	71,6	0,3	0,4	66,8	0,04
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	97,9	99,8	7,3	14,9	67,5	5,1	83,0	109,2	8,0
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	7,6	2,8 b.	0,6	6,0	65,7 b.	2,0	1,6	63,0	0,2
Qora va rangli metallar	128,3	108,3	9,6	49,7	137,6	17,1	78,6	95,5	7,5
Mashina va asbob - uskunalar	1010,0	116,1	75,6	186,0	83,1	63,9	824,1	127,6	78,9
Xizmatlar	22,7	144,0	1,7	5,1	68,1	1,8	17,6	2,1	1,7
Boshqalar	67,3	133,4	5,1	28,6	193,3	9,8	38,8	108,7	3,7

Importning eng katta ulushi, jumladan, mashina va asbob-uskunalar (63,9 %), qora va rangli metallar va ulardan yasalgan buyumlar (17,1 %), shuningdek boshqalar (9,8 %) MDH mamlakatlariga to`g`ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (78,9 %), kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan buyumlar (8,0 %) hamda qora va rangli metallar va ulardan yasalgan buyumlar (7,5 %) hissasiga to`g`ri keladi.

Import tarkibi dinamikasi

(yanvar-noyabr, %)

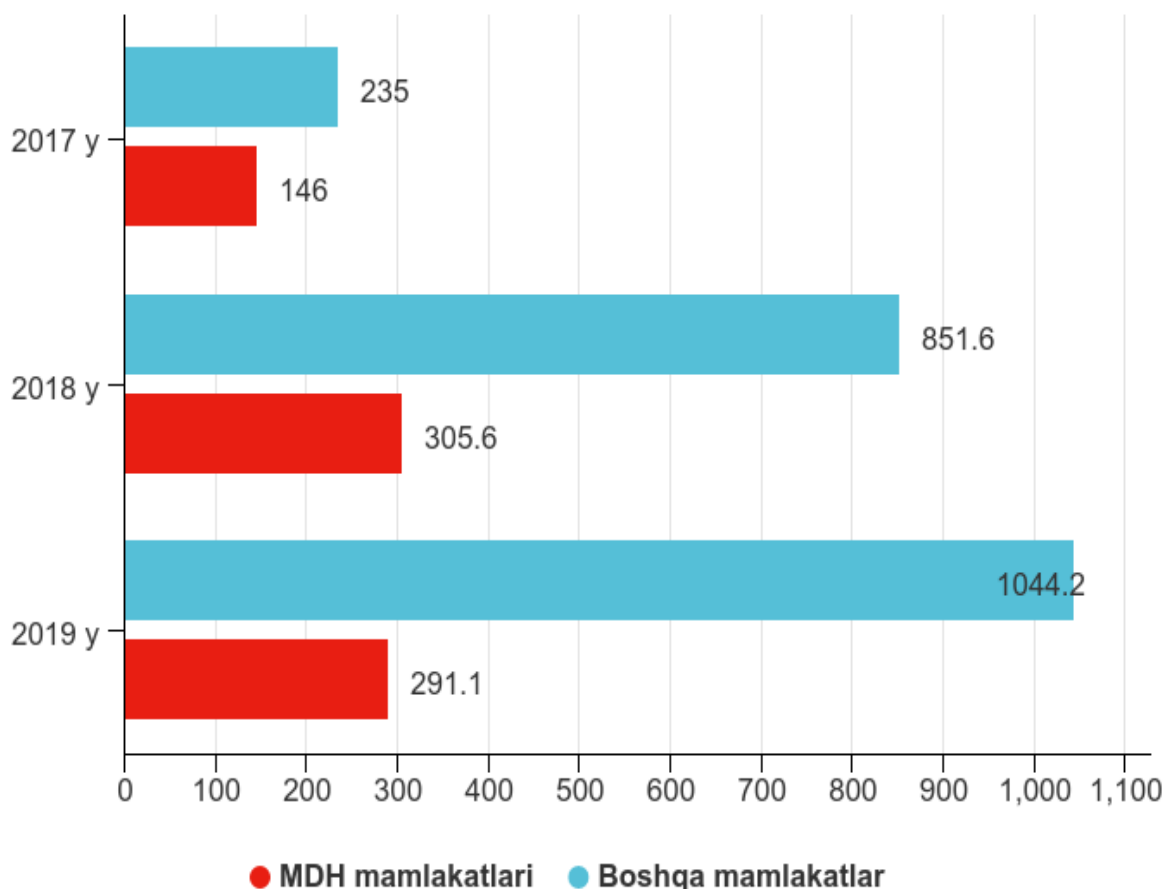
Tarkibi	2017-yil	2018-yil	2019-yil
Jami	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	0,2	0,1	0,1
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	12,7	8,5	7,3
Energiya manbalari va nef mahsulotlari	1,7	0,2	0,6
Qora va rangli metallar va ulardan tayyorlangan buyumlar	8,4	10,2	9,6
Mashina va asbob-uskunalar	65,4	75,2	75,6
Xizmatlar	4,1	1,4	1,7
Boshqalar	7,5	4,4	5,1

2019 yil yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, o`tgan yilning mos davriga nisbatan mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari importining ulushi 75,2 % dan 75,6 % gacha o`tdi, kimyo mahsulotlari va buyumlarida importining ulushi esa 8,5 % dan 7,3 % ga kamaydi.

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko`rsatkich 21,8:78,2 ni tashkil etdi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi hajmlari dinamikasi

(yanvar-noyabr, mln AQSh dollari)

Hisobot davri natijalariga ko`ra, import bo`yicha hamkor-davlatlar orasida Germaniya davlatini 12,8 % ulushi bilan ortda qoldirgan holda Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 14,9 % ulushi bilan birinchi o`rinni egalladi.

Viloyatda importning jadal o`shishi tufayli Turkiya (o`shish sur`ati o`tgan yilning shu davriga nisbatan 88,9 b.) va Janubiy Afrika (98,0 b.) yirik import hamkor-davlatlar yigirmataligiga kirdi.

Tovarlar va xizmatlar importidagi yigirmata yirik hamkor-davlatlar
 (yanvar-noyabr)

Davlat nomi	mln. AQSH dollari		o`lish sur`ati, %	o`rni
	2018 y.	2019 y.		
Xitoy Xalq Respublikasi	314,2	198,8	63,3	1
Germaniya	40,4	170,4	4,2 b.	2
Rossiya Federatsiyasi	109,1	144,5	132,4	3
Yaponiya	177,4	142,9	80,6	4
Koreya Respublikasi	62,0	94,8	152,9	5
Italiya	10,2	91,9	9,0 b.	6
Turkiya	90,4	80,4	88,9 b.	7
Belarus	168,4	77,8	46,2	8
Qozog`iston	18,2	58,7	3,2 b.	9
AQSh	43,6	53,1	121,8	10
Ispaniya	19,6	42,2	2,2 b.	11
Hindiston	7,4	31,1	4,2 b.	12
Chexiya Respublikasi	6,7	26,5	4,0 b.	13
Saudiya Arabistoni	-	16,6	-	14
Janubiy Afrika	0,1	9,8	98,0 b.	15
Litva	14,6	9,3	63,7	16
Misr	-	9,2	-	17
Belgiya	0,9	9,0	10,0 b.	18
Turkmaniston	2,2	8,4	3,8 b.	19
Estoniya	1,4	7,5	5,4 b.	20

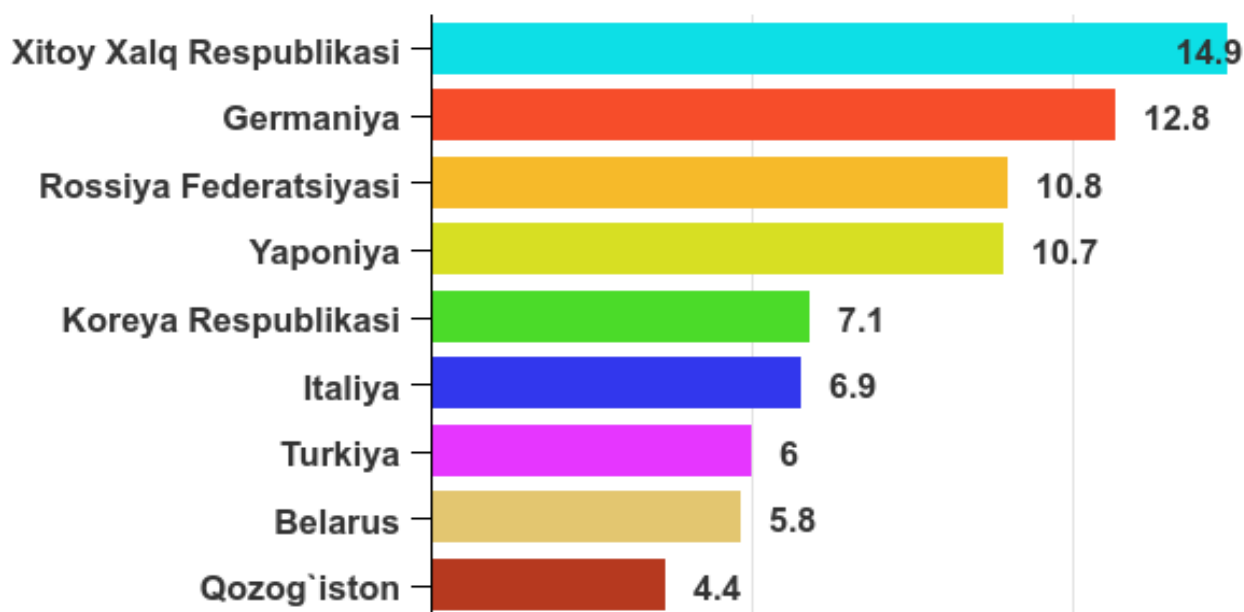
2019-yilning yanvar-noyabr oylarida 65 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan.

**2019-yil yanvar-noyabr oylarida viloyatning import aylanmasida
eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar**

(mln. AQSh dollari)

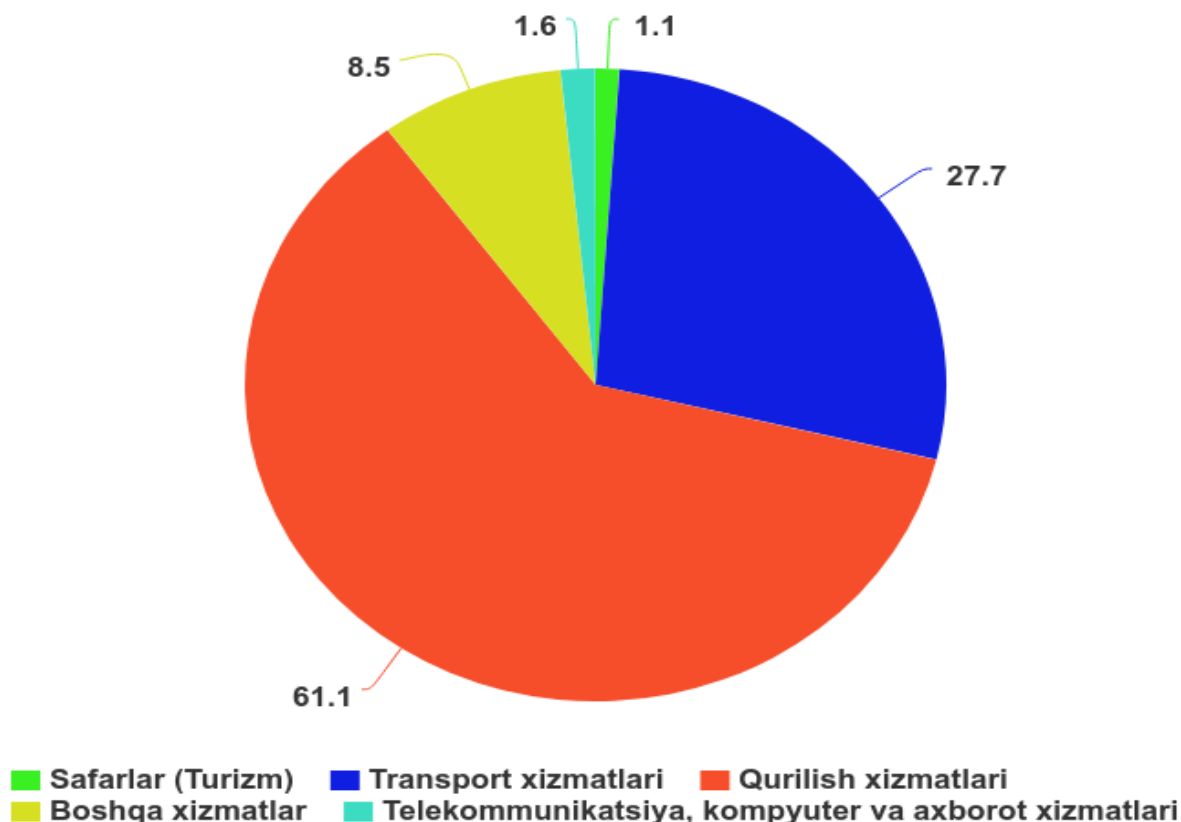
Davlatlar nomi	Import hajmi	Importdagi ulushi, %
Xitoy Xalq Respublikasi	198,8	14,9
Germaniya	170,4	12,8
Rossiya Federatsiyasi	144,5	10,8
Yaponiya	142,9	10,7
Koreya Respublikasi	94,8	7,1
Italiya	91,9	6,9
Turkiya	80,4	6,0
Belarus	77,8	5,8
Qozog`iston	58,7	4,4

**Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(yanvar-noyabr)**

Shulardan 9 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Germaniya, Rossiya Federatsiyasi, Yaponiya, Koreya Respublikasi, Italiya, Turkiya, Belarus va Qozog`iston hamkor davlatlaridan jami import hajmi 1 060,2 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 79,4 % ini tashkil qiladi.

Xizmatlar importi tarkibi
(2019 yil yanvar-noyabr, ulushi %)

Xizmatlar importi hajmi 22,7 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 1,7 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 44,0 % ga oshgan. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari, transport xizmatlaridan iborat bo'ldi. Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi bo'limi
Tel (0371) 230-84-36